

digheden bij de wet worden vastgesteld, niet vatbaar om ter loops bij de vaststelling eener begroting te worden behandeld, maar zal het worden overwogen bij de verdere behandeling van de wetsontwerpen tot wijziging der West-Indische Regeeringsreglementen welke, hetzij al dan niet veranderd, eerlang weder aanhangig zullen worden gemaakt.

Waaraan het vermoedelijk is toe te schrijven dat de Gouverneur eerst den 4den Maart 1897 eene ontwerp-verordening aan den Kolonialen Raad indiende om de accijnsverordening in een vorm om te zetten, die de perceptie van de door den wetgever gewilde belasting waarborgt, heeft de ondergeteekende reeds in de bovenbedoelde Memorie van Antwoord medegedeeld. Vol doet de verordening van 14 April 1897 aan hare verwachtingen, dan bestaat er geene aanleiding om een ambtenaar van hier naar Curaçao uit te zenden. Mocht zij in de praktijk evenwel blijken te falen dan zal dat denkbeeld in overweging worden genomen.

De Minister van Koloniën.
CREMER.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 22 Januari 1898.

VLIELANDER HEIN.
RAHUSEN.
VAN BONEFAL FAURE.
SICKESZ.
PLJNACKER HORDIJK.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot vaststelling van hoofdstuk X der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1898. (2)

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

1. Met betrekking tot de omtrent de bezettingen van Suriname en Curaçao te nemen beslissing, meent de ondergeteekende zich voorshands te mogen gedragen aan den inhoud zijner aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gezonden Nota naar aanleiding van het Verslag der Kamer nopens het onderwerpelijke wetsontwerp (Gedrukte Stukken, Zitting 1897—1898, 2, n°. 12). De zaak is nog niet rijp voor beslissing en de ondergeteekende moet zich dienaangaande dus een nader oordeel voorbehouden.

2. De zich steeds uitbreidende werkzaamheden aan het Departement van Koloniën zijn oorzaak dat ook voortdurend meer personeel noodig is. Werd de uitbreiding steeds gezocht in vast personeel, dan zouden de uitgaven hooger zijn, want de gedetacheerde ambtenaren en officieren genieten slechts eene toelage (geen traktement zooals in het Voorloopig Verslag staat) boven hun verlofstraktement of pensioen. Ten gevolge van eene drukfout wordt gesproken van eene som van f 18 500; dit cijfer moet zijn f 13 500.

De bepaling van artikel 26 der wet van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 129) tot regeling van de samenstelling en de bevoegdheid van den Raad van State, dat de afdelingen van den Raad de hoofden der ministerieele Departementen in zaken van bestuur of wetgeving desgevraagd van voorlichting dienen, ontslaat den Minister niet van zijne verplichting om zich een

zelfstandig oordeel te vormen en daarvoor moeten de zaken nog aan het Departement van Koloniën worden bewerkt. Deze bewerking is iets anders dan de voorlichting, die de Minister van een Staatscollege kan verkrijgen.

De Minister van Koloniën.

CREMER.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 22 Januari 1898.

VLIELANDER HEIN.
RAHUSEN.
VAN BONEFAL FAURE.
SICKESZ.
PLJNACKER HORDIJK.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over de ontwerpen van wet tot: (96)

- 1°. wijziging van art. 6 der wet van 17 November 1872 (*Nederlandsch Staatsblad* 1872, n°. 130; *Indisch Staatsblad* 1873, n°. 35), houdende vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer in Nederlandsch-Indië; en
- 2°. wijziging en aanvulling van het IIde hoofdstuk der begroting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1898.

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

1. De ondergeteekende acht eene herinnering aan de beide voorwaarden, waarvan bij blijkens zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over de Indische begroting voor 1898 de opheffing van de gouvernement-koffiecultuur afhankelijk stelt, minder op haar plaats, waar het de opheffing dier cultuur in de Minahassa geldt. Immers men heeft hier te doen met een maatregel, die reeds verscheidene jaren geleden en sedert bij voortduring aan de bevolking in uitzicht is gesteld, allereerst door de op 24 November 1892 door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen motie, waarop — en dit moge tot antwoord strekken op hetgeen hierover in het tweede lid van het Voorloopig Verslag wordt gezegd — wel degelijk een beroep mag worden gedaan o.a. reeds daarom, omdat in de Minahassa met zijne christenbevolking de toestanden in menig opzicht geheel anders zijn dan elders in den Indischen Archipel. Reeds in 1895, toen nog twijfel bestond omtrent den weg, dien men zou inslaan, werd dan ook door den resident van Menado geschreven, dat er zijns inziens in het belang van het volk in de Minahassa, uit een politiek oogpunt en niet minder uit een oogpunt van billijkheid, niets anders overbleef dan het koffie-monopolie in de Minahassa geheel op te heffen, maar dat in elk geval eene beslissing dringend noodig was, omdat de bevolking *reeds te lang in spanning verkeerde*, zeer ten nadeele van de cultuur niet alleen, maar ook van den algemeenen toestand. Voorts is en bij de Indische begroting voor 1896 en bij die voor 1897 door de Regeering de formeele toezegging gedaan, dat zij voorstellen tot opheffing van het koffiemonopolie in de Minahassa zou doen zodra de zaak daarvoor rijp was. Het zou dus zeker niet te verdedigen zijn geweest, om in 1897, toen de zaak na langdurige overweging

110. Afschaffing van het invoerrecht van suiker in Nederlandsch-Indië.

inderdaad rijp voor beslissing was geworden, aan hare beëindiging eene voorwaarde te stellen, waarvan de vervulling in elk geval eene zeer langdurige voorbereiding zou vorderen, terwijl om zoo te zeggen geen kans op wetslagen kon zijn, omdat in de Minahassa, waar de bevolking nu eenmaal uitermate afkeerig is geworden van de gouvernements-koffiecultuur, handhaving dier cultuur of zelfs van de verplichte levering alleen, zeker het slechtste middel zou zijn om de bevolking tot uitbreiding van hare vrijwillige aanplantingen te brengen.

De winst, die de gouvernements-koffiecultuur in de jaren 1892—1896 heeft opgeleverd, bedroeg, voor zoover bij het Departement van Koloniën kan worden nagegaan, in ronde cijfers:

oogst 1892	f 458 000,00
„ 1893	168 000,00
„ 1894	35 000,00
„ 1895	88 000,00
„ 1896	303 000,00,

doch alleen de jaren 1893—1896 kunnen in aanmerking genomen worden, wanneer men het bedrag zou willen bepalen, dat met de opheffing der gouvernements-koffiecultuur aan de schatkist zou ontvallen, bijaldien er uitzicht bestond, dat die cultuur op haren tegenwoordigen voet kon worden in stand gehouden, hetgeen echter, zooals op blz. 1 der Memorie van Toelichting op het aanhangige wetsontwerp is aangetoond, niet het geval is. Immers in 1893 heeft (verg. Kol. Verslag 1894, blz. 233) de verhooging van den inkoops prijs van f 15 tot f 25 per pikol voor het eerst gewerkt.

2. Na hetgeen hiervóór reeds over de rechtmatigheid van een beroep op de in 1892 aangenomen motie is gezegd, meent de ondergeteekende nog in herinnering te mogen brengen, dat de strekking der motie betreffende het doen vervallen van het koffiemonopolie in de Minahassa van geheel anderen aard was dan die, waarbij ten aanzien van het koffie-monopolie in het algemeen de Regeering werd uitgenoodigd om geleidelijk naar de opheffing daarvan te streven. De opmerking, dat een beroep op het mislukken der poging, om door verhooging van den inleveringsprijs nieuw leven aan de gouvernements-koffiecultuur in de Minahassa te schenken, weinig afdoende zou zijn, omdat een proef van twee jaren niets kan opleveren, daar een koffietuin vier jaren behoeft om voort te brengen, acht de ondergeteekende niet juist. Daargelaten dat de bedoelde proef reeds sedert 1893, dus langer dan twee jaren werkt, zou de ondergeteekende willen doen opmerken, dat wanneer de hogere prijs, die voor het product wordt betaald, niet leidt tot meer zorg voor de gedwongen, noch tot uitbreiding van de vrijwillige aanplantingen, niet juist de tijd, dien een koffietuin noodig heeft om product te leveren, behoeft te worden afgewacht om zich een oordeel over de doeltreffendheid der verhooging van den inleveringsprijs te vormen.

De Minister van Koloniën,

CREMER.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mede-

deeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 22 Januari 1898.

VLEELANDER HEIN.
RAHUSEN.
VAN BONEVAL FAURE.
SICKESZ.
PIJNACKER HORDIJK.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot afschaffing van het uitvoerrecht van suiker in Nederlandsch-Indië. (110)

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Hoogst aangenaam is den ondergeteekende de instemming, die de voorgestelde maatregel tot afschaffing van het uitvoerrecht van suiker in Nederlandsch-Indië bij de groote meerderheid der leden gevonden heeft, en de verdediging, welke aan het voorstel in het Voorloopig Verslag tegen de bedenkingen van sommigen is ten deel gevallen.

Dat de vorige Regeering geen reden meende te vinden om het uitvoerrecht van suiker af te schaffen, kon noch mocht voor de tegenwoordige Regeering een beletsel zijn om, toen zij daarvoor wel reden vond, een voorstel achterwege te houden.

In de met de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewisselde stukken heeft de ondergeteekende uitvoerig uiteengezet waarom naar zijne meening het uitvoerrecht van producten als suiker principieel is af te keuren, waarom er thans, met het oog op den toestand van de industrie en van de ondernemingen, reden is om, voor zooveel suiker betreft, tot afschaffing over te gaan en waarom een voorstel tot hernieuwde schorsing van hem in geen geval zou te wachten zijn.

Voor zooveel zulks nog noodig is, na de verdediging die het wetsontwerp in het Voorloopig Verslag zelf heeft gevonden, veroorlooft de ondergeteekende zich de vrijheid naar die stukken te verwijzen.

De Minister van Koloniën,

CREMER.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 22 Januari 1898.

VLEELANDER HEIN.
RAHUSEN.
VAN BONEVAL FAURE.
SICKESZ.
PIJNACKER HORDIJK.